

Ubój na użytek własny

INFORMACJA DLA POSIADACZY ZWIERZĄT GOSPODARSKICH DOKONUJĄCYCH ICH UBOJU NA UŻYTEK WŁASNY

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gnieźnie informuje, iż zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 listopada 2010 roku w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na użytek własny (Dz. U. Nr 207 poz. 1370z 2010 r. z późn. zm.), na terenie gospodarstwa dopuszcza się ubój zwierząt, które były w nim utrzymywane lub zwierząt wyhodowanych w innym gospodarstwie, w celu pozyskania mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Ubój taki jest uwarunkowany następującymi wymogami:

1. Właściciel gospodarstwa może ubić na swoje potrzeby drób, zajęczaki, nutrii oraz świnię, owce, kozy i cielęta (cielęta do 6 miesiąca życia).
2. Ubojowi można poddać tylko zwierzęta zdrowe, nie podlegające ograniczeniom wynikającym ze zwalczania chorób zakaźnych, po upływie okresów karencji po stosowaniu środków leczniczych, a także przy zachowaniu przepisów dotyczących humanitarnego uboju oraz przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.
3. Uboju może dokonać osoba przyuczona do wykonywania uboju zwierząt po pozbawieniu zwierzęcia świadomości. Uboju nie wolno wykonywać w obecności dzieci.
4. Zamiar uboju, w tym jego termin musi być zgłoszony do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gnieźnie na 24 godziny przed jego dokonaniem. Nie dotyczy to uboju drobiu i zajęczaków.
5. Ubój świń i nutrii może być zgłaszany telefonicznie, natomiast ubój owiec, kóz i cieląt obowiązkowo na pisemnym powiadomieniu. Załącznik nr 1.
6. Poddanie tusz zwierząt pełnemu badaniu poubojowemu nie jest obowiązkowe i może zostać przeprowadzone przez urzędowego lekarza weterynarii na wniosek posiadacza mięsa. Wykaz urzędowych lekarzy weterynarii uprawnionych do badania mięsa przeznaczonego na użytek własny zawiera Załącznik nr 3.
7. Przy uboju świń i nutrii obowiązuje bezwzględny nakaz badania w kierunku włośni. W przypadku rezygnacji z badania poubojowego próbki do badania na obecność włośni pobiera i dostarcza do urzędowego lekarza weterynarii właściciel mięsa. Sposób pobrania próbek mięsa i dostarczenia ich do urzędowego lekarza weterynarii określono w Załączniku nr 2.
8. Przy uboju owiec, kóz i cieląt do 6 m-ca życia obowiązuje nakaz zagospodarowania na własny koszt ubocznych produktów (odpadów) szczególnego ryzyka (SRM) poprzez przekazanie ich do uprawnionego zakładu utylizacyjnego za pokwitowaniem odbioru. Odpadami szczególnego ryzyka (SRM) są: z cieląt - jelita od dwunastnicy do odbytu oraz krezka i migdałki; z owiec i kóz do 12 m-ca - jelito biodrowe (cienkie) i śledziona; z owiec i kóz powyżej 12 m-ca - rdzeń kręgowy, czaszka łącznie z mózgiem i gałkami ocznymi, migdałki, jelito biodrowe (cienkie) i śledziona. Informuje się również, że owce w wieku ponad 18 miesięcy podlegają obowiązkowemu badaniu laboratoryjnemu w kierunku pasażowalnych encefalopatii (TSE). Badanie to wykonywane jest na koszt budżetu Państwa. Próbkę mózgu pobiera lekarz weterynarii. Bliższe informacje udzielane są podczas zgłoszenia uboju do Powiatowego Lekarza Weterynarii. Obowiązek tego badania wynika z treści Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 999/2001 z dnia 22.05.2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii. (Dz. Urz. WE L 147 z 31.5.2001. str.1 z późn. zm. Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 3.t. 32, str. 289, z późn. zm.)
9. Podmiot prowadzący gospodarstwo, w którym dokonywany jest ubój zwierząt pochodzących z innych gospodarstw prowadzi ewidencję przeprowadzonych przez niego ubojów oraz przechowuje ją przez okres trzech lat od daty dokonania uboju danego zwierzęcia. Ewidencja ta składa się z kolejno ponumerowanych stron zawierających:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania oraz adres posiadacza zwierząt poddanych ubojowi;
  - 2) adres gospodarstwa, z którego pochodziły zwierzęta, jeśli jest inny niż adres posiadacza zwierzęcia;
  - 3) liczbę zwierząt poddanych ubojowi;
  - 4) numer identyfikacyjny zwierząt poddanych ubojowi, jeżeli z przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt wynika obowiązek oznakowania zwierzęcia;
  - 5) datę uboju;
  - 6) imię i nazwisko, adres oraz podpis osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju;
  - 7) podpis posiadacza zwierzęcia.
10. Posiadacz zwierzęcia ma również obowiązek zgłoszenia faktu dokonania uboju na potrzeby własne w ARiMR.
11. Mięso pozyskane na potrzeby własne nie może być wprowadzone do obrotu (nie może być odsprzedane), może służyć do spożycia i przerobienia na potrzeby własne.
12. Do niniejszego pisma dołącza się następujące załączniki:

[Załącznik nr 1](#) pisemne powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia uboju cieląt do szóstego miesiąca życia, owiec lub kóz w celu produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

[Załącznik nr 2](#) zawierający opis sposobu pobierania próbek do badania na włośnice oraz zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii.

[Załącznik nr 3](#) zawierający wykaz urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gnieźnie do badania mięsa pozyskiwanego na użytek własny.

Kary za naruszenie przepisów

Za nieprzestrzeganie przepisów związanych z ubojem zwierząt w celu pozyskania mięsa na użytek własny, powiatowy lekarz weterynarii nakłada karę pieniężną w drodze decyzji administracyjnej lub mandatu karnego.

Wysokość kar pieniężnych za naruszenie przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego wynosi:

od 100 zł do 2000 zł – za niespełnienie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa na użytek własny,

od 1000 zł do 5000 zł – za wprowadzenie na rynek mięsa pochodzącego z produkcji mięsa na użytek własny.

Na podstawie art. 118 Kodeksu wykroczeń:

1. Kto:

-dokonuje uboju zwierzęcia bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z warunkami określonymi w tym zezwoleniu,

- usuwa części zwierzęcia przed wykonaniem wymaganego badania po uboju,
- nie poddaje mięsa badaniu, jeżeli takie badanie jest wymagane
- podlega karze grzywny.

1. Kto:

- bez wymaganego oznakowania i świadectwa,
- warunkowo zdatne do spożycia lub niezdatne do spożycia, wbrew określonemu sposobowi jego wykorzystania
- podlega karze aresztu albo grzywny.

Powiatowy Lekarz Weterynarii

w Gnieźnie